

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA
Muusika õppekava
Rütmimuusika eriala

Marcus Tuul

NO DICE

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Peedu Kass, MA

Viljandi 2023

RESÜMEE

Loov-praktilise lõputöö „No Dice“ kirjalik osa

Käesoleva kirjatööga annan ülevaate oma Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia diplomikontserdist „No Dice“, mis toimub 24. mail 2023 kell 16.00 Pärimusmuusika aida väikeses saalis. Tutvustan töös oma loomingulist teekonda, mille jooksul olen õppinud Karl Laanekase juures, Viljandi kultuuriakadeemias Andre Maakeri ja Marek Taltsi juhendamisel ja Metropolia rakenduskõrgkoolis Jere Haakana käe all. Lisaks sellele kirjeldan oma kontserdil esitusele tulevat kava, mis koosneb neljast omaloomingulisest palast, milleks on „A Hundred Galleries“; „Seven Stone“; „Mr Tim“ ja kontserdi nimilugu „No Dice“ ning ühest standardist pealkirjaga „I Should Care“, mille autoriks on Axel Stordahl. Töös avan ka oma kvarteti liikmete Lianne Pappel, Lota-Loviisa Rohtla ja Karl Martin Kirm tausta ning kirjeldan meie prooviperioodi ja loomingulist protsessi.

Võtmesõnad: kontsert, omalooming, kvartett

ABSTRACT

Written part of the practical final project „No Dice“

This paper gives an overview of my diploma concert titled „No Dice“ in Viljandi Culture Academy that takes place on May 24th 2023 at 16.00 in the chamber hall of Estonian Traditional Music Centre. In the paper I will write about my creative journey, during which I have studied with Karl Laanekask, with Andre Maaker and Marek Talts during my studies in the culture academy and with Jere Haakana in the Metropolia School of Applied Sciences. I will also introduce the programme, which consists of four original tunes – „A Hundred Galleries“, „Seven Stone“, „Mr Tim“ and the title track of the concert „No Dice“ – and one jazz standard „I Should Care“, written by Axel Stordahl. Furthermore I will write about the members of my quartet - Lisanne Pappel, Lota-Loviisa Rohtla and Karl Martin Kirm – and give an insight into our rehearsal period and our creative process.

Keywords: concert, original music, quartet

SISUKORD

SISUKORD	4
SISSEJUHATUS	5
1. ÕPIKOGEMUSED JA LOOMINGULINE TEEKOND	6
2. KONTSERDI KONTSEPTSIOON JA REPERTUAAR	9
2.1. A HUNDRED GALLERIES	10
2.2. SEVEN STONE.....	11
2.3. I SHOULD CARE	11
2.4. MR TIM.....	12
2.5. NO DICE	12
3. KONTSERDI ETTEVALMISTUS	13
3.1. MUUSIKUD	14
3.2. PROOVIPERIOOD.....	15
KOKKUVÕTE	15
KASUTATUD ALLIKAD	16
LISAD	18

SISSEJUHATUS

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osaga annan ülevaate oma Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia diplomikontserdist „No Dice“, mis toimub 24. mail 2023 kell 16.00 Pärimusmuusika aida väikses saalis.

Kontserdil tulevad esitusele neli omaloomingulist pala ja üks standard. Koosseisuks olen kokku pannud kvarteti, kuhu kuuluvad lisaks minule kitarril Lisanne Pappel klaveril, Lota-Loviisa Rohtla kontrabassil ja Karl Martin Kirm trummidel.

Töö esimeses peatükis kirjeldan enda loomingu teekonda ja hariduskäiku. Teises osas tutvustan kontserdi kontseptsiooni ja avan eraldi iga teose tausta ja sünnilugu. Kolmandas peatükis tutvustan oma kvarteti liikmeid ja kirjeldan meie prooviperioodi ja loomeprotsessi. Töö lisadesse olen kinnitanud omaloominguliste lugude noodid, millega bänd tööd tegi.

Täna oma erialaõpetajaid Karl Laanekask, Viljandi kultuuriakadeemias Andre Maaker ja Marek Talts ning Metropolia rakenduskõrgkoolis Jere Haakana. Lisaks täna lõputöö juhendajat Peedu Kassi ning osakonna juhatajat Marko Mägi. Tänu avaldan ka kontserdil kaasa tegevatele muusikutele ja tehnoloogidele.

1. ÕPIKOGEMUSED JA LOOMINGULINE TEEKOND

Minu teekond kitarristina sai alguse 14-aastasena, kui asusin Tartus õppima Miina Härma Gümnaasiumis. Varasemalt käisin Tartu Erakoolis, kus õppisin esimesed viis aastat oma kooliteest väga väikeses klassis, kus polnud ühtegi muusikut. Kooli vahetades leidsin end märksa kirjumast ja suuremast seltskonnast, kus minu klassivendade hulgas oli nii mõnigi kitarrioõppur. Neist innustudes hakkas mind kitarrimäng väga huvitama ning hankisin endale klassikalise kitarrari.

Õpingute algus möödus väga keeruliselt, kuna laste muusikakoolis ma ei käinud ning pidin kitarrari iseseisvalt õppima. Küsisin palju nõu oma klassivendadelt ja otsisin õppematerjali internetist. Vaatamata sellele, et iseseisvalt pilli õppimine ei ole kõige tõhusam meetod, olen selle protsessi üle väga tänulik, kuna avastamisrõõmu oli palju ja iga väiksempi edasimineku tõi mulle palju rõõmu ja andis motivatsiooni pilliga edasi tegelemiseks.

Sellise katse-eksitus meetodiga jätkasin oma õpingud gümnaasiumi keskpaigani. Vahepeal olin endale soetanud elektrikitarrari ja proovinud sõpradega kätt ka ansamblimängus, kuid ilma teoreetiliste teadmiste ja ühegi rütmika tunnita oli teistega koos musitseerimine väga keeruline. Olukorda parandamaks otsustasin 2016. aasta suvel osaleda Hauka Rock laagris, kus pakuti noortele võimalus mängida bändis juhendaja käe all (üks juhendajatest oli Indrek Mällo, kellega hiljem TÜVKAs samal kursusel õppisin). Lisaks sellele oli laagris võimalus võtta eratunde, tänu millele kohtusin Karl Laanekasega, kes soovitas mul pillimänguga tõsisemalt tegelema hakata ja alustada sügisest tema juures eratundidega.

Karli juures eratundides käies õpetas ta mulle algelisemat muusikateooriat, kitarritehnikat ja tutvustas mulle põgusalt ka jazz-harmoniat, mis hakkas mind väga huvitama. Tema juures õppides kasvas huvi muusika vastu nii suureks, et otsustasin pärast gümnaasiumi lõppu minna õppima midagi muusikavaldkonnast. Rääkisin ideest ka Karlile ja koos vaatasime üle sisseastumisnõuded TÜVKA rütmimuusika osakonda, mille käigus selgus, et üle lävendi saamine läheb mul raskeks, kuna päris paljud nõuded olid minu jaoks tol hetkel kättesaamatud.

Tegin siiski katsed nii rütmimuusika osakonda kui ka helitehnoloogiasse, kuid osutusin õnne kombel valituks rütmimuusika suunale. TÜVKAs õppides pidin esimestel kursustel kõvasti pingutama, kuna lünkliku muusikahariduse tõttu pidin palju asju iseseisvalt järele õppima, eriti muusikateooria osas. Küll aga oli avastamisrõõmu jälle rohkelt ja uute teadmiste voog oli minu

jaoks äärmiselt motiveeriv ning huvi muusika vastu aina kasvas, seega kodus järele õppimine ei olnud vastumeelne.

Esimesel ja teisel kursusel oli minu eriala juhendajaks Andre Maaker, kes tagasi vaadates oli minusuguse alustava õppuri jaoks natuke liiga edasijõudnud. Andre andis mulle palju häid mõtteid improvisatsiooni ja üldiselt muusika osas, mis kulusid ära hiljem, kuid tol hetkel oleksin soovinud tegeleda suuremas mahus näiteks kitarritehnika ja noodistlugemisega. Tehnilisi harjutusi ja kitarrispetsiifilisemaid muusikateooria ülesandeid andis mulle minu teine õpetaja, Marek Talts. Eriti palju sain sellist tööd teha siis, kui koolis toimus distantsõpe. Marek soovitas mul sellel perioodil töötada kahe materjaliga: „Advancing Guitarist“ (Goodrick, 1987) ja „Reading Studies for Guitar“ (Leavitt, 1979), mis aitasid mul kitarrisõrmlauast luua parema arusaama ja aitasid kaasa ka minu tehnilisele oskusele pillil.

TÜVKAs õppides on olnud mul palju võimalusi erinevates koosseisudes mängimiseks. Näiteks mängisin teisel ja kolmandal kursusel oma eriala ettemängudel trio koosseisus, kus polnud basskitarri. Mängisin muusikat nii Chris Potteri (2009) „Ultrahang“ albumilt kui ka Joshua Redmani (2002) „Elastic“ plaadilt, kus on samuti ilma basskitarrita koosseisud. Selle formaadi kõla ja võimalused hakkasid mind väga huvitama ning otsustasin koos Johannes Eriste ja Greete Paaskiviga moodustada trio ning hakata oma muusikat kirjutama. Nüüdseks oleme juba mitu aastat koos musitseerinud ja 2023. aasta alguses andis meie koosseis Any Key Trio välja oma esimese omaloomingulise EP.

Peale selle olen palju mänginud ka Ingrid Rabi erinevates koosseisudes. Esimene koosseis, kuhu Ingrid mind mängima kutsus, oli tantsuansambel Välk, millega esineme tänaseni. Selle ansambliga olen saanud palju harjutada professionaalseks muusikuks olemist, mis hõlmab endas näiteks lihtsasti loetavate ja üheselt mõistetavate vorminootide tegemist, palju noodist mängimist, heliproovides osalemise oskuse arendamist ja üldiselt vajalikku ajalise täpsuse ja kokkulepetest kinnipidamise oskust. Lisaks sellele olen tänu sellele ansamblile saanud suurel hulgal praktikat lavalise oleku osas, mida pean muusikuks olemise juures väga tähtsaks.

Ingridiga koos olen saanud mängida ka tema omaloomingulistest projektides, näiteks Ingrid Rabi kvintett, Ingrid Rabi group ja hiljuti loodud INGRA. Tema muusika on tihtipeale väga väljakutsuv, eriti taktimõõtude vaheldumise poolest. Tänu tema muusikale olen pidanud hulgaliselt mängima 5/4 ja 7/4 taktimõõtetes ning tunnen ennast nüüdseks nendes üsna mugavalt. Peale selle on tema lugudes tihtipeale modernsed harmooniad, mis liiguvad ootamatutesse kohtadesse ja mille peale improviseerimine on väga keeruline. Pean Ingridi koosseisudes mängimist enda arengus väga tähtsaks osaks, kuna ilma tema lugudeta poleks ma arvatavasti nii väljakutsuvat muusikat iseseisvalt harjutanud.

Aastal 2019 avanes mul võimalus mängida Vanemuises lavastuses „W“. Lavastuses sain mängida kitarrri sümfooniaorkestriga, mis oli minu jaoks esimene kord astuda üles ja tööd teha nii suure koosseisuga. Sümfooniaorkestris mängimine osutus üsna keeruliseks, kuna noodist lugemist oli harilikust ansambliproovist märksa rohkem, kuid see kogemus aitas mul selles valdkonnas suuri edasiminekuid teha. Lisaks sellele oli orkestriga mängimine huvitav ka selle poolest, et pidi jälgima dirigenti, millega polnud mul varem mitte mingit kokkupuudet. Alguses oli see väga harjumatu ja tihtipeale avastasin, et minu pillimäng ei lähe ülejäänud orkestriga kokku, kuid jällegi oli see hea kogemus, millest õppida.

Vanemuises mängides kohtusin Toomas Petersoniga, kes on Big Band Tartu juhataja ja kes kutsus mind sinna mängima. Pean ka selles koosseisus mängimist hindamatuks kogemuseks, kuna suurtes koosseisudes mängimine oli minu jaoks tol ajal palju väljakutsuvam, kui näiteks trios või kvartetis mängimine. Big bandiga mängimine arendas taaskord minu noodist lugemise oskust, kuid samal ajal oli seal suur rõhk ka improvisatsioonil, mis tegi koosseisus tegutsemise palju huvitavamaks ja arendas lisaks tehnilisele poolele ka musikaalsust.

2021. aastal asusin õppima Erasmuse programmi kaudu Metropolia rakenduskõrgkooli Helsingis. Seal oli minu õpetajaks Jere Haakana, kelle juhendamisel tekkis mul sügavam huvi kompositsiooni vastu. Any Key Trio EP muusika kirjutasingi Soomes õppides kasutades Jerelt saadud kompositsioonimeetodeid. Ta aitas mul ka jooksvalt kompositsioone kohendada ja andis häid nõuandeid, millises suunas nende kirjutamist jätkata ja praktilisi näpunäiteid lugude teostamise osas. Lisaks sellele tegelesin palju jazz fraseerimisega nii kitarritundides kui ka ansamblitunnis, mida juhendas Antti Rissanen. Antti tutvustas tunnis mulle Owensi (1974) doktoritööd, kus kirjutatakse Parkeri fraseerimisest. Tänu nendele tundidele tekkis mul ka idee oma seminaritöö kirjutada fraseerimisest kitarrile, mis aitas mul jazzmuusikat sügavamalt mõista.

Soomes olles kohtusin ka paljude heade muusikutega, kellega sain koos mängida. Üks neist oli minu Itaaliast pärit toakaaslane Lorenzo Viscomi, kes samuti Metropolias Erasmuse kaudu kitarril õppis. Mängisin ja harjutasin temaga koos väga palju, mis oli minu jaoks väga väärtuslik kogemus. Varasemalt olin harjutanud pilli ainult üksi, mistõttu olid koosmängu situatsioonid alati pisut mugavustsoonist väljaspool, kuid Lorenzoga iga päev koos harjutades muutus koosmäng minu jaoks palju mugavamaks, mistõttu on nüüd palju lihtsam uutes situatsioonides uute inimestega lavale astuda. Lisaks sellele käisin 2023. aasta märtsis Erasmuse abil Lorenzo lõpueksamil mängimas, mille jaoks toimus nädalane proovilaager, kus aitasin kirjutada ja arranžeerida tema omaloomingut.

Pärast Soomes õpingute lõpetamise otsustasin kolida Tallinnasse, kuna paljud projektid ja esinemised toimuvad seal. Lisaks sellele toimuvad Tallinnas jazz'i jämmid, kus regulaarselt

mängimas käin, et harjutada veel enam teistega koosmängu. Jämmide käigus kohtusin ka oma lõpueksamil mängivate ansamblikaaslastega Karl Martin ja Lota-Loviisa.

2. KONTSERDI KONTSEPTSIOON JA REPERTUAAR

Kontserdil tulevad esitusele neli omaloomingulist pala ja üks tuntud jazz-standard. Esitatavad kompositsioonid on kirjutatud erinevatel perioodidel minu muusiku teekonnal, mis on mingitel põhjustel jäänud sahtlisse seisma. Kontserdi pealkiri „No Dice“, mis on ühtlasi ka ühe kompositsiooni pealkiri, on ütlus inglise keeles, mida kasutatakse siis, kui mõni ettepanek või plaan tagasi lükatakse. Eesti keeles võiks selle vaste laias laastus olla „ei läinud läbi“. Lood on jäänud sahtlisse, kuna kirjutasin need koosseisudele, millega neid toimima ei saanud – lood ei läinud läbi – ja seega jäid palad uut võimalust ootama. Kontserdi jaoks koosseisu valides mõtlesingi eelkõige nende lugude peale, mida olen ammu tahtnud mängida ja milliste muusikutega saaksin selle plaani ellu viia. Otsustasin kvarteti kasuks, kuna tundsin, et lood vajavad veidi traditsioonilisemat lähenemist klaveri ja kontrabassi näol ning kitarr saaks tänu sellele olla solisti rollis, mis on diplomikontserdi formaadi jaoks sobilik lahendus.

2.1. A HUNDRED GALLERIES

Lugu on kirjutatud 2023. aasta märtsis, kui käisin Itaalias eelmainitud toa- ja kitarrikaaslase Lorenzo lõpueksamil mängimas. Enne eksamit toimus proovilaager väikeses Luserna vallas, mis kestis kokku neli päeva, seega oli palju aega õhtuti ringi jalutamiseks. Vald asus Itaalia põhjaosas asuvas mäestik, kuhu sõitmiseks tuli läbida käämuline tee, mis viis läbi Esimesel maailmasõjal mäe sisse uuristatud tunnelite, mille nimetuseks väitis Lorenzo olevat „one hundred galleries“. Hiljem pole ma sellise nimetusega tunnelite kohta infot leidnud, seega võib-olla oli tegemist toortõlkega Itaalia keelest või mõne muu keelebarjääri probleemiga, aga väljend jäi mind kummitama.

Vabal õhtul üksi tunnelites ringi uidates hakkas mu peas kõlama loo A osa meloodia, seega otsustasin selle kiiresti jäädvustada, et pärastpoole proovida sellest terviklik lugu kirjutada. Kitarriga maha istudes meenus mulle harmooniajärgnevus, mille otsa olin kunagi sattunud. Järgnevus oli tol hetkel ainult loo esimesed kaheksa takti (Vt lisa 1), mille peale mind varem tabanud meloodia ideaalselt sobis. Pärast mõnda aega ideega mängimist mõtlesin välja ka loo B osa, mis juhuslikul kombel viis loo tagasi A osasse, kuid sel korral pool tooni alt. Otsustasingi loo selliseks jätta ja mõtlesin veel välja ka viimase osa, et jõuda tagasi kompositsiooni algusesse, kus kõlaks meloodia uuesti algses helistikus.

Pakkusin loo välja järgmisel päeval ka Lorenzo eksamil mängimiseks, kuid enam polnud piisavalt aega, et looga proovi teha ja kava muuta, seega jäi lugu kõrvale ja oma aega ootama.

2.2. SEVEN STONE

„Seven Stone“ (Vt lisa 2) on algselt kirjutatud Any Key Triole. Kirjutasin loo 2021. aasta detsembris, kui sain teada, et sõidame trioga järgneva aasta aprillis Serbiasse, et mängida seal toimuval jazzifestivalil. Kuna meie triole kirjutamisel on omad piirangud (bassimängija puudumine) ja see lugu oli esimene, mille pärast pikka pausi trioga mängimisest kirjutasin, ei arvestanud ma nende piirangutega. Loo kirjutamine algas esimese kaheksa takti faktuuriga, mida kuulsin alati klaveri ja bassi unisoonis mängitud käiguna. Kui loo mängimiseks proovi viisin, sai mulle kiiresti selgeks, et lugu pole triole mõeldud. Esitasime seda küll mõned korrad küll lavadel, kuid ma polnud kompositsiooni kõlaga kunagi lõplikult rahul, mistõttu jätsime loo salvestamata ja oma kavast välja.

Kompositsiooni A osa on inspireeritud uskumatul kombel Led Zeppelini loost „Black Dog“, mis kasutab sarnast ideed – mängitakse unisoonis käik, millele järgneb solisti vastus (*call and response*). Minu pala käik ja vastused on küll pisut modernsemas võtmes oma noodivaliku ja taktimõõdu poolest, kuid algne idee pärineb Led Zeppelini repertuaarist.

Lisaks sellele olen katsetanud palju loo soolo osaga, mille harmooniat olen tihti muutnud. Lõplikus versioonis otsustasin soolo ajaks väljuda harmoonilise molli kõlast, mida ülejäänud loos võib palju kuulda. Siduvaks elemendiks jätsin siiski põhilise käigu taktimõõdu. Arvan, et leidsin selle kaudu piisava kontrasti, mis hoiab kuulajale loo värskena, kuid samas omab terve pala vältel ühiseid jooni.

2.3. I SHOULD CARE

„I Should Care“ on minu kava ainuke standard. Loo autoriks on Axel Stordahl ja on kirjutatud aastal 1944. Pärast Barry Harrise soolo versiooni kuulamist sai see üheks minu lemmikstandardiks. Otsustasin ka ise lugu soolokitari seadena mängida, kui kuulsin Mike Moreno versiooni. Moreno on olnud oma helikeelega mulle suureks inspiratsiooniks ja olen

temalt palju asju transkribeerinud. Tema versioon sellest loost toob minu jaoks ta stiili parimad osad hästi esile, seega tahtsin mängida lugu sarnases võtmes.

Moreno on enda sõnul kuulnud palju *metal*-muusikat, mille suur fänn olen isegi. Tema mängimisest tulevad selle stiiliga sarnased jooned esile. Näiteks mängib ta väga palju kitarril madalas registris kvinte ja kvarte, mis mõjuvad väga rõhuvalt ja süngelt. Lisaks sellele meeldib Morenole kasutada lahtiseid keeli, mistõttu tuli standardi helistikku muuta originaalis kõlavast C-duurist A-duuri, et võimalikult palju lahtisi keeli saaks kasutada.

2.4. MR TIM

„Mr Tim“ (Vt lisa 3) on kirjutatud kummardusena kitarristile Tim Miller. Ka tema modernne helikeel on mind palju mõjutanud ja inspireerinud. Loo meloodia otsa sattusin harjutades ühte Milleri kontseptsiooni, mida tema nimetab „212121 arpedžodeks“. Nimi viitab tehnikale, kus kitarril mängitakse igal keelel vastavalt kas kaks või üks noot. Miller kasutab seda tehnikat, et mängida väga kiiretes tempodes pikki 16ndik nootidest koosnevaid käike, kuid seda harjutades avastasin, et need arpedžod kõlavad hästi ka aeglaselt mängides. Minu jaoks teeb kontseptsiooni huvitavaks see, et erinevalt harilikest arpedžodest, kus kasutatakse palju tertse, soosib Milleri tehnika kvartide, kvintide ja sekundite kasutamist. See annab arpedžodele väga omapärase ja laia kõla, mis mulle väga meeldib.

Loo kirjutasin jällegi algselt Any Key Trio repertuaaris mängimiseks. Trio esituses mängib meloodiat klahvpill ja kitarr on saateinstrument, mis toimib selle loo puhul väga hästi. Küll aga olen alati tahtnud selle looga proovida ka traditsioonilisemat lähenemist, mida kvartett mulle võimaldab. Tunnen, et trio ja kvartetiga mängides elab sama lugu kahte erinevat elu, kuna mõlemas koosseisus on ta niivõrd omapärane ja kõlab mõlemat moodi minu jaoks väga hästi.

2.5. NO DICE

Kontserdi nimilugu „No Dice“ (Vt lisa 4) on kirjutatud 2022. aasta alguses. Lugu sündis ühest Jere Haakana pakutud kompositsiooni harjutusest, mille käigus palus ta mul laulda telefoni diktofoni 10 kaheksa taktulist rütmifaktuuri. Järgmisel päeval pidin kõik rütmid uuesti üle kuulama ja valima neist ühe välja ja selle nooditöötlusprogrammi sisestama. Seejärel tuli hakata

nootidele helikõrgusi määrama, mille käigus avastasin, et sisemine kõrv on rütmile juba ise mingi meloodia külge haakinud ja pean selle lihtsalt programmi abil üles leidma. Jere sõnul on temal selle tehnikaga sama kogemus olnud.

Enne programmi sisestamist kirjutasin loo rütmi õnneks käsitsi välja ka noodivihikusse, sest kui tahtsin diplomikonsterdi jaoks lugu vormistama hakata, oli arvutist fail kadunud. Otsisin selle peale vihikust rütmi üles ja kirjutasin sinna uue meloodia, mis arvatavasti ei ole enam sama, mis algne versioon. Selle juhtumi foonil jäi mulle looga tegeledes kõlama väljend „no dice“, mis kirjeldas minu jaoks õnnetut olukorda väga hästi, seega otsustasin ka loole sama nime anda.

3. KONTSERDI ETTEVALMISTUS

Minu kontsert toimub 24. mail 2023 kell 16.00 Pärimusmuusika aida väikses saalis. Kontsert on osa TÜVKA muusikaosakonna lõpetajate diplomikontsertide festivalist „Finale“. Asukoha valik on minu muusikale sobilik, kuna aida väike saal loob samasuguse intiimse ja

vahetu meeleolu nagu džässiklubi. Selline õhkkond toetab minu muusikat ja koosseisu väga hästi.

3.1. MUUSIKUD

Lisanne Pappel on värskelt Heino Elleri muusikakooli lõpetamas pianist. Esmakordselt kuulsin teda mängimas tema Elleri lõpukontserdil, kus ta esitas trio koosseisus äärmiselt väljakutsuvaid standardeid. Lisaks sellele võis teda kuulda sel aastal toimunud Tudengijazzi festivalil koosseisudes Kaljaste-Pappel-Rohtla-Kirm ja Sandra Eowyn Karu Trio. Järgmisel aastal asub ta edasi õppima Amsterdamis konservatooriumis. Olen temaga palju koos mänginud jämmidel suuremates koosseisudes kui ka duona, seega tunnen tema stiili nüüdseks päris hästi ja otsustasin seetõttu paluda tal mängida ka minu lõpueksamil.

Lota-Loviisa Rohtla on õppinud Heino Elleri muusikakoolis ja õpib hetkel Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias kontrabassi. Kohtusin temaga juba Hugo Treffneri gümnaasiumis, kus käisime samas klassis. Taaskohtusin temaga, kui ta tuli põgusalt õppima TÜVKAsse ning sellest ajast saati oleme sattunud erinevates olukordades aeg-ajalt koos mängima. Ka tema mänguga olen viimase aasta jooksul saanud lähemalt tuttavaks, kuna ta osaleb samuti regulaarselt Tallinnas toimuvatel jämmidel. Järgmisel aastal jätkab Lota-Loviisa oma õpinguid Helsingis Sibeliuse akadeemias.

Karl Martin Kirmiga tutvusin Soomes, kui ta minuga samal ajal seal oma Erasmuse vahetusaastat Sibeliuse akadeemias läbi viis. Ka tema on lõpetanud Heino Elleri muusikakooli ja õpib hetkel Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Pärast vahetusaastat käisin tihti tema korraldatud jämmidel Tartus, kust meie koostöö alguse sai.

Antud muusikud valisin mängima oma kontserdile seetõttu, et mulle meeldivad nende individuaalsed stiilid, kuid ka seetõttu, et nad on juba varasemalt koos palju mänginud. Lisanne lõpueksamil Elleri mängisid tema trios Lota-Loviisa ja Karl Martin, Tudengijazzi festivalil olid nad koosseisus Kaljaste-Pappel-Rohtla-Kirm, Sandra Eowyn Karu Trios mängisid koos Lisanne ja Lota ning kõik koos mängime juuni alguses ka Karl Martini lõpueksamil. Tihti mängime koos ka jämmidel, seega on meie vahel tekkinud juba hea sümbioos ja üksteise mõistmine, mis tegi proovid väga latusaks.

3.2. PROOVIPERIOOD

Proovidega alustasime aprilli keskpaigast ja tegime ühe proovi igal nädalavahetusel. Esimene proov oli lugudega tutvumine ja katsetamine, pärast mida kohendasin pisut noote ja tegin kompositsioonides mõningaid muudatusi. Teise prooviga saime juba seaded enam-vähem paika ja salvestasime proovis igat lugu, et saata lood kuulamiseks minu juhendajale. Juhendaja Peedu Kass andis väga head tagasisidet, mida sai juba järgmises proovis rakendada ja mis pani lood paremini toimima. Järgnevatel kohtumistel üritasin võimalikult vähe muudatusi teha, et saaks harjutada lihtsalt kava läbimängimist ja et oleks aega seadetega harjuda.

Kogu prooviperiood sujus väga lodusalt ja koostöö kaasmuusikutega oli lihtne. Peamiselt keskendusime lugude teemade toimima saamisega, kuna soolode osas on nende mängijatega mul väga lihtne tegutseda, sest oleme palju koos mänginud. Sellegipoolest leppisime mõned asjad kokku, näiteks soolode pikkused, et oleks eksami olukorras turvalisem ja kindlam mängida.

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjalikus osas andsin ülevaate oma loomingulisest teekonnast, kontserdi kontseptsioonist ja esitusele tulevatest lugudest, tutvustasin oma koosseisu liikmeid ning andsin ülevaate meie prooviperioodist.

Kontsert toimub 24. mail kell 16.00 Viljandi Pärimusmuusika aida väikses saalis ja esitusele tulevad neli omaloomingulist teost, milleks on „A Hundred Galleries“, „Seven Stone“,

„Mr Tim“ ja „No Dice“ ning üks standart pealkirjaga „I Should Care“, mille autoriks on Axel Stordahl.

Muusikat esitan kvartetiga koosseisus Lisanne Pappel klaveril, Lota-Loviisa Rohtla kontrabassil ja Karl Martin Kirm trummidel. Olen nende muusikutega erinevates projektides ja olukordades palju koos mänginud, mistõttu otsustasin nad ka oma lõpueksamile mängima kutsuda.

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa esimeses peatükis kirjeldan oma loomingulist teekonda, teises peatükis avan kontserdi kontseptsiooni ja repertuaari tausta ning kolmandas peatükis tutvustan kvartetis mängivaid muusikuid ning meie prooviperioodi ja loomeprotsessi.

Täna oma juhendajat Peedu Kassi ning edastan tänusõnad ka oma õpetajatele Karl Laanekask, Andre Maaker, Marek Talts ja Jere Haakana.

KASUTATUD ALLIKAD

Owens, T. (1974). *Charlie Parker: Techniques of Improvisation*. [dokoritöö, University of California]. Internet Archive.

<https://archive.org/details/CharlieParkerDissertationVolumeIThomasOwens1974>

Goodrick, M. (1987). *The Advancing Guitarist*. Hal Leonard.

Leavitt, W. (1979). *Reading Studies for Guitar: Positions One Through Seven and Multi-Position Studies in All Keys*. Berklee Press Publications.

Potter, C. (2009). *Ultrahang* [Album]. ArtistShare.

Redman, J. (2002). *Elastic* [Album]. Warner. Bros.

LISAD

LISA 1. „A Hundred Galleries“

A Hundred Galleries

♩ = 155

Marcus Tuul

A1

Bm11 Dmaj9 F#/A# F#m/A

5 Abm11 Bmaj9 Eb/G Ebm/Gb

B

9 Fm11 Dbmaj9 Cm11 Abmaj#11

13 Gm11 Ebmaj9 Dm11 B7#11

A2

17 Bbm11 Dbmaj9 F/A Fm/Ab

21 Gm11 Bbmaj9 D/F# Dm/F

vamp

25 Em11 C7#11 Em11 C7#11

29 Em11 C7#11 Em11 C7#11

LISA 2. „Seven Stone“

Seven Stone

Marcus Tuul

♩ = 150

A ALISTAJA

5

9

13

17

21

Gmaj7b5

Gmaj7b5

3

51 Gmaj7b5 C#m13 Dmaj7#5 Em9#11 F#7b13

53

57

Solo Half time feel

61 Gm11 Cmaj13 On Cue

65 Gm11 Cmaj13 Cmaj13 Fsus13

ALISTAJA

69 Gmaj7b5

73

LISA 3. „Mr Tim“

Mr Tim

Marcus Tuul

♩ = 60

A

Fmaj7/A Abmaj7#11 Gbmaj7#5 Ebmmaj7

5 Bmaj7#11 Abm13 Eb/G Ebm/Gb Fm11 Em11

B

9 Bmaj7#11 Abm13 Gbmaj7 Fm7(b5)

13 Emaj7 F#m7 Esus2/G#

A

16 Fmaj7/A Abmaj7#11 Gbmaj7#5 Ebmmaj7

20 Bmaj7#11 Abm13 Eb/G Ebm/Gb Fm11 Em11

LISA 4. „No Dice“

No Dice

Marcus Tuul

♩ = 250

A

Cmaj7(#11) Em9(b5)

6 Bbmaj7(#11) Dm7(b5) Abmaj7 G7(b9b13)

1. 2.

10 Cmaj7(#5) Fm7

B

11 Fm7 Abmmaj7 Ebmaj7

15 Ebm7 Ab7b9 Dbmaj7

19 Dbm7 Gb13b9 Cmaj7 Abmaj7 Cmaj7

23 Emaj7 Cmaj7 Abmaj7 G7(b9b13)

2 **A**

27 Cmaj7(#11) Em9(b5)

31 Bbmaj7(#11) 1. Dm7(b5) Abmaj7 G7(b9b13)

35 Dm7(b5) Cmaj7 Abmaj7 Emaj7 Cmaj7

interlude

38 Emaj7 Cmaj7 Emaj7 Abmaj7

42 Cmaj7 Emaj7 Cmaj7 Emaj7 Abmaj7

46 Cmaj7 Emaj7 Emaj7 Abmaj7 G7(b9b13)

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Marcus-Albert Tuul,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “No Dice“, mille juhendaja on Peedu Kass reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Marcus-Albert Tuul
19.05.2023